

ÅRSPLAN 2023

INNHOOLD

1. Barnehagens verdigrunnlag	Side 3
2. Ansvar og roller	Side 4
3. Årshjul	Side 5
4. Barnehagens formål og innhold	Side 6-9
5. Barns medvirkning	Side 10
6. Samarbeid mellom hjem og barnehage	Side 11
7. Overganger	Side 12
8. Barnehagen som pedagogisk virksomhet	Side 13
9. Barnehagens arbeidsmåter	Side 14
10. Barnehagens fagområder	Side 15-22

1. BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

OM BARNEHAGEN

Ljan kirkes barnehage er en en-avdelingsbarnehage som eies og drives av Ljan menighet. Ljan kirkes barnehage har egne vedtekter i samsvar med lov av 1. januar 2006 om barnehager og forskrifter til denne.

Vår adresse er: **Furumoen 18A**, 1168 Oslo, Telefon: 22 61 87 36

Barnehagen har et samarbeidsutvalg (SU). Samarbeidsutvalget består av styrer, barnehagestyrets leder, verneombud og 2 valgte foreldrerepresentanter. Foreldrerepresentantene har hver sin vararepresentant.

Barnehagen er godkjent for inntil 29 barn. 20 store (over 3 år) og 9 små (under 3 år).

Barnehagen er åpen 46 timer hver uke. **Åpningstiden er 07:30 - 16:45.** Barnehagen har stengt i juli, romjul og påskedagene mellom palmesøndag og skjærtorsdag. Barnehagen har inntil 5 planleggingsdager pr barnehageår. Antall dager og datoer settes i SU møter. Personalet i barnehagen består av 1 styrer, 3 pedagogisk ledere, 1 avdelingsleder og 2,5 assistenter. Ljan Kirkes barnehage har utvidet kristen formålsparagraf. Barnehagen holder til i moderne lokaler med Ljan kirke og Ljan skole som nærmeste naboer.

Ljan kirkes barnehage har et eget **idrettsprosjekt**. Vi vil at barn skal få prøve ut mange idretter slik at de selv kan finne ut av hva de liker å holde på med. Vi spiller tennis i tennisbolla/banen på Ljan, går på skøyter, bevegelse med dansepedagog, spiller fotball, danser, ski, aker, turer mm.

Uteområdet er inngjerdet. Terrenget er naturtungt som gir barna allsidig grov motorisk aktivitetsmuligheter. På uteområdet har vi den røde hytta som også brukes i tilknytning til uteaktiviteter. Barnehagen har et nytt huskestativ og en stor sandkasse. Vi har også to biler laget av tre med plass til mange barn.

Ljan kirkes barnehage flyttet i mai 2018 inn i topp moderne lokaler i den ombygde presteboligen på Ljan. Barnehagen har rikelig med plass og bygget vårt er på hele 360 kvm med et svært godt inneklima. I tillegg har vi tilgang til menighetshuset. Vi vektlegger et variert formingsmaterieell av høy kvalitet. Barnehagen er godt utstyrt med finmotoriske leker, spill, puslespill og bøker. Vi har også egne områder som inspirerer til rollelek.

Vi legger stor vekt på å jobbe med vennskap og sosial kompetanse. Personalet snakker mye med barna og ser barnas behov der og da. Hver mandag trekkes **Ukens barn** som får ekstra oppmerksomhet den uken. Dette er en aktivitet som lærer barna å ta hensyn til hverandre og å si pene ting om og til andre. Personalet har som mål at vi hver dag kan sende hjem glade og fornøyde barn som har hatt en trygg og god barnehagedag. Barnehagen bruker mye LØFT prinsipper, vi er løsningsfokusert. Det er viktig å finne en god balanse når det gjelder å finne ut av hva som er mestringsbehov og trass. Vi snakker mye med barna og lar de delta i løsninger på konflikter og eventuelle andre problemer. Barna skal føle seg trygge, bli sett, få masse ros og føle at de får anerkjennelse for den de er.

2. ANSVAR OG ROLLER

Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse. Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller. De skal ivareta relasjoner mellom barna i grupper, mellom barn og personalet og mellom personalet og foreldre.

Ljan kirkes barnehage eies og drives av Ljan menighet i Den norske kirke. Overordnet ansvar for barnehagen tilligger Ljan menighetsråd. Menighetsrådet delegerer styringsansvaret for barnehagen til barnehagens styre. Daglig ansvar for barnehagen delegeres til barnehagens styrer.

Styreren er gitt det daglige ansvaret i barnehagen; pedagogisk, personalmessig og administrativt. Styreren skal sørge for at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen, og at personalet utvikler en felles forståelse for oppdraget som er gitt i disse. Styreren leder og følger opp arbeidet med planlegging, dokumentasjon, vurdering og utvikling av barnehagens innhold og arbeidsmåter og sørger for at hele personalgruppen involveres. Barnehagen setter av tid til dette i arbeidstiden, personalmøter på kveldstid og planleggingsdager. Barnehagen har faste møtetider.

Barnehageeieren har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk, jf. barnehageloven § 7 første ledd. Barnehageeieren har dermed juridisk ansvar for kvaliteten på barnehagetilbudet.

Barnehagen skal drives i samsvar med gjeldende lover, forskrifter, og kommunale vedtak, samt menighetsrådets vedtak og de vedtekter som gjelder for Ljan kirkes barnehage.

Pedagogisk leder er gitt ansvaret for å iverksette og lede det pedagogiske arbeidet, i tråd med godt faglig skjønn. Den pedagogiske lederen skal veilede og sørge for at barnehageloven og rammeplanen oppfylles gjennom det pedagogiske arbeidet.

4. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

Formålsparagrafen ble endret 1. august 2006 og derfor ble det også noen endringer i rammeplanen.

Formålsparagrafen slik den er utformet i krav om barnehager § 1:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Formålet slår fast at barnehagen skal videreføre et helhetlig læringsystem der omsorg og lek, læring og dannelse skal være grunnlaget for barns allsidige utvikling.

Ljan kirkes barnehage har utvidet kristen formålsparagraf:

Barnehageloven § 1a gir også private barnehager og barnehager drevet av menigheter innen Den norske kirke, adgang til å fastsette særlige bestemmelser om livssynsformål som et supplement til barnehagelovens formålsbestemmelse. Barnehagen skal i nær forståelse og samarbeid med hjemmet hjelpe til med å gi barna en kristen oppdragelse gjennom

- svarene som gis på barnas spørsmål
- lære sanger med kristent innhold og bibelhistorie gjennom bøker tilrettelagt for barn
- deltakelse på gudstjeneste hvor barna synger og dramatiserer 2 søndager i året
- markering av kristne høytider og merkedager

Barnehage med samiske barn

Samiske barn i barnehagen skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur. Bevisstgjøre den samiske kulturen. Markere samenes nasjonaldag 6. februar, lære noen samiske barnesanger, eksempelvis bæ-bæ lille lam.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Vi ønsker å skape en atmosfære preget av omsorg, nestekjærlighet, hjelpsomhet, oppmuntring, vilje til å dele og sette seg inn i andres følelser. Barna skal føle seg trygge og tatt vare på. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett og respektert for den de er. Barn som føler seg omslynget av omsorg og positiv oppmerksomhet vil lettere begynne å praktisere det samme overfor andre. Det er her muligheten til å kunne sette seg inn i andres følelser begynner (empati). Vi har ukens barn hvor de lærer seg å ta vare på/si hyggelige ting til hverandre. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Personalet skal

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek. Det må gis gode muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser i forskjellige aktiviteter. Gjennom leken utvikler barn sin personlighet, de bearbeider sine erfaringer og gjør nye erfaringer. De «leker ut» det som er leit og vanskelig eller sin glede. De lærer seg å være sammen med andre barn, innordne seg og lære lekens sosiale spilleregler. Gjennom leken lærer barnet seg å kommunisere med andre. Å få delta i lek og få venner er grunnlaget for trivsel og meningsskaping i barnehagen. I samhandling med hverandre legges grunnlaget for læring og sosial kompetanse. Utelek og uteaktiviteter er en viktig del av barnas kultur som barnehagen må ta vare på. Gi barna impulser og inspirasjon til leken gjennom opplevelser i nærmiljøet. Det er sagt at lek er den beste og mest effektive måten barn kan lære på til langt opp i skolealder. All forskning viser at leken er en forutsetning for barns utvikling intellektuelt, sosialt, fysisk og følelsesmessig. Gjennom lek styrker barnet sin identitet og selvfølelse. Barna lærer seg best ferdigheter gjennom lek. Derfor gir vi leken bred plass i barnehagen både ute og inne! Barn skal få utvikle **KREATIVITET** og **FANTASI** gjennom lek og skapende virksomhet. Vi ønsker å gi rom for **HUMOR** og **GLEDE**.

Personalet skal

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnets tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av.

Personalet skal

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Personalet skal

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Det enkelte barn har uendelig verdi, skapt i Guds bilde. Barnehagen vil gi **HOLDNINGER** preget av toleranse, tilgivelse og akseptering. Barna skal få oppleve seg selv som verdifulle personer, få positive holdninger til seg selv og utvikle selvstendighet. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnas selvfølelse støttes ved at de får være ukens barn, samtidig som de får hjelp til å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Personalet skal

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte og forstå, og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen.

Personalet skal

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse.

5. BARNES MEDVIRKNING

Barns medvirkning er viktig. Det enkelte barn må få gis mulighet til å uttrykke meninger for å kunne se seg selv i et fellesskap. De må bli møtt med anerkjennelse og respekt, og få tid og rom til undring og refleksjon. Det å la barn medvirke krever kunnskap og nærvær fra de voksnes side til beste for det enkelte barn og fellesskapet. Vi må være lydhøre og få til et godt samspill med barna. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

Konflikter hører med til hverdagen. Det er måten vi løser dem på som er viktig. Vi ønsker å ta opp konflikter barn imellom, ved å hjelpe dem til å se hvordan og hvorfor konflikten oppstod, gi tid og rom for bearbeiding og tilgivelse.

I vår barnehage tenker vi at barna er kompetente, og har iboende muligheter og ressurser. Vi tenker på kompetente barn som trygge og utforskende barn, barn som kan og vil, som ønsker å delta i hverdagslivet.

At barna skal medvirke handler ikke om at barna skal bestemme alt selv, de voksne kan aldri fraskrive seg ansvaret. Det er alltid de voksne som har ansvaret for at barna, og for at alle relasjoner i barnehagen er gode. Målet er å gi barna større innflytelse på sin egen hverdag. Barn fortjener en grunnholdning preget av raushet, oppmuntring og støtte.

Mål

- vise respekt for barns opplevelsesverden
- ta barnas følelsesmessige uttrykk på alvor
- gi barna tid til undring og til å stille spørsmål
- oppmuntre barna til aktivt å gi uttrykk for sine tanker og meninger – og møte dem med anerkjennelse!!

Metode

- personaler skal gjennomføre samlingsstund hver dag, hvor barna får medvirke og ytre sine tanker og meninger
- personalet skal la barna medvirke til måltidet ved å være med på å både dekke og tilberede måltidet og rydde etter måltidet
- personalet skal "være på lag" med barna gjennom medvirkning, i stedet for å være en motspiller som vokter og setter grenser.

I temaheftet om barns medvirkning viser Berit Bae til at man ved å bytte rekkefølgen på de to leddene som ordet består av, kan si at medvirkning er å virke sammen med. Det er altså barna som skal virke sammen med, eller assistere, bidra, delta, gjøre sitt og ha en "finger med", hjelpe, influere eller spille en rolle. Medvirkning i barnehagen er en form for deltakelse hvor det er de voksne som har hovedansvaret.

6. SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

Mål

I barnehageloven § 1 står det at barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemme ivareta barna behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal drives i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Kontakten mellom hjem og barnehage foregår på forskjellige måter

- den daglige kontakten
- foreldresamtale
- foreldremøter
- oppslag i gangen
- barnehagen bruker MyKid

Den daglige kontakten er den viktigste. Benytt bringe- og hentesituasjon til å gi og få informasjon om barnet ditt. **Husk en viktig ting: Snakk aldri «over hode» på barnet ditt om ting det ikke skal vite.** Be heller personalet om en samtale. På individnivå skal barnehagen legge til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring.

Foreldresamtale innkalles alle til vårsemester. Ved behov innkalles det til flere samtaler. Pedagogisk leder vil aktivt spørre om behov for flere samtaler.

Foreldrene innkalles til **foreldremøte** i september når barnehagen er godt i gang etter sommeren. Vi viser til foreldresammenkomster i forbindelse med jul- og sommeravslutning, samt eventuelle andre tilstelninger i barnehagens/menighetens regi. Se årshjul.

Oppslagstavle henger i den ytterste gangen, her henges det opp månedsplan og viktige beskjeder. Husk å sjekke tavlen hver dag!

Foreldreråd består av alle foreldrene i barnehagen. Disse velger 2 representanter til barnehagens samarbeidsutvalg på foreldremøtet om høsten. Representantene sitter i barnehagens samarbeidsutvalg (**SU**). Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehage miljø. Foreldrerådet skal bli forelagt saker som er viktige for foreldrenes forhold til barnehagen. Samarbeidsutvalget (SU) skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene.

7. OVERGANGER

TILVENNING

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

For de yngste barna kan overgangen fra hjemmet til barnehagen være utfordrende. Vårt hovedmål for tilvenningen er å skape trygghet for barna. For å kunne utvikle seg til et trygt barn trenger de små å knytte seg til nære omsorgspersoner. Vi må gjennom vår væremåte og rutiner legge til rette for at barna får trygg tilknytning til oss. Vi skal se hvert enkelt barn og bry oss om det. Vi starter fra første dag med å skape en relasjon til barnet, med å bli godt kjent og vise at vi er der for barnet. Vi er nærværende i vårt samspill med barnet, og bevisste rollemodeller for barna. Tilknytningen barna får er avgjørende for små barns livskvalitet her og nå, og legger samtidig det beste grunnlaget for videre positiv utvikling og læring. Når barna har trygg tilknytning til oss, vil de bruke oss som en trygg havn når de trenger trøst og støtte. I samspillet mellom barn og voksen bør det være en god balanse mellom fysisk nærhet og omsorg og selvstendigjøring og utforskning.

OVERGANG BARNEHAGE SKOLE

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og Ljan skole utveksler kunnskap og informasjon som utgangspunkt for de eldste barnas overgang til, og oppstart til skolen. Her må barnehagen ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkelt barn i skolen. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Her har vi et nært forhold med Ljan skole, da vi har blant annet besøk av fjerde trinn som leser for oss, som også blir faddere for neste års skolebarn. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte, og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.

8. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. Ljan kirkes barnehage har intrigert i sin årsplan et årshjul med faste aktiviteter gjennom barnehageåret. I tillegg bruker barnehagen en temaplan/månedssplan som deles ut i månedsskiftet. Årsplanen er ett arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Her vil personalmøtene, planleggingsdagene, team-møter og gruppearbeid i hverdagen stå sentralt.

Vurderinger om barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling skal dokumenteres når det er nødvendig for å gi barnegruppen og enkeltbarn et tilrettelagt tilbud. Det kan gi grunnlag for å tilpasse og videreutvikle det pedagogiske arbeidet. Ljan kirkes barnehage bruker ulike vurderingsverktøy som «alle med» (språkutvikling) og «Mio» (Matematikk). Ved spesifikke språkvansker tas «TRAS» i bruk. Foreldrene involveres i vurderings- og dokumentasjonsarbeidet, eksempelvis i foreldresamtalene.

Ljan kirkes barnehage deltar i Bydel Nordstrands 3-årige prosjekt *Inkludering og mangfold* fra høsten 2021. Barnehagen fokuserer på et inspirerende leke-, og læringsmiljø som støtter inkluderende praksiser:

- Pedagogisk ledelse – helhetlig struktur og kollektive refleksjoner
- Kollektive prosesser for å utvikle samspillskvalitet i alle ledd
- Estetiske prosesser – fokus på sanseopplevelser og ulike uttrykksformer, barns 100 språklighet
- Rommet som den tredje pedagog – fysisk miljø og materialer til støtte i det pedagogiske arbeidet

9. BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannelse og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til det enkelte barn, barnegruppen og lokalmiljøet. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Personalet skal

- ta utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ i barnehagens daglige arbeid og ved valg og gjennomføring av temaer og prosjekter
- veksle mellom spontane og planlagte aktiviteter
- gi barna varierte inntrykk og mulighet til å uttrykke seg på forskjellige måter
- bygge på kreativitet og lek og være åpne for improvisasjon og barns medvirkning
- bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter
- sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelig for barna

BARNEHAGENS DIGITALE PRAKSIS

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Digitale verktøy er en naturlig del av samfunnets hverdagsliv. Det skal gjenspeiles i barnehagehverdagen. Barnehagen bruker digitale verktøy for å få en større læringsarena, og de skal være morsomme og nyttige i det pedagogiske arbeidet. Med digitale verktøy tenker vi blant annet spill, digitalt kamera, tegneverktøy, skanner, fargeskriver, bruke internett som informasjonskilde, lamineringsmaskin og projektor. Kjennskap til IKT er med på å gjøre barnehagen fremtidsrettet, og vi forbereder barna på å møte en verden som i stor grad preges og opprettholdes av informasjons- og kommunikasjonsteknologi.

Personalet skal

- utøve digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk, ha et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og ivareta barnas personvern
- legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer
- vurdere relevans og egnethet og delta i barnas mediebruk
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna

Metode

- digitale verktøy er i bruk innenfor alle fagområder
- ansatte tilegner seg nødvendig kunnskap om IKT og digitale verktøy
- barnehagen har tilgjengelig utstyr
- vi tar i bruk digitale verktøy i prosjektarbeid
- bruke digitale bøker til inspirasjon til lek
- formidle nettvett
- barnehagen abonnerer og bruker **Salaby** barnehage (Gyldendal)

10. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Gjennom å arbeide med fagområdet kommunikasjon, språk og tekst skal vi bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Barna skal lære språket gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

Mål

Gjennom arbeid med dette fagområdet, skal barnehagen bidra til at barna

- utvikler et rikt og variert talespråk som redskap for inntrykk og som uttrykksmiddel for egen tanke og følelsesliv
- videreutvikler begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord
- møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer
- opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale
- lærer seg å motta og tolke et budskap
- lærer å være avsender av budskap
- utvikler et forhold til tekst som kilde til kunnskap og estetiske opplevelser
- blir kjent med andre språk
- blir kjent med symboler som tall og bokstaver

Metode

- personalet i barnehagen skal være bevisst på bruk av litteratur, sanger, rim og regler, og barnas bruk av språk i leken
- personalet skal skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre
- personalet skal lære barna å lytte og observere, gjennom samtaler i samlingsstund
- personalet skal invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål
- personalet skal støtte og oppmuntre barna til å fabulere og leke seg med språk, lyd, rim og rytme gjennom dukketeater, dramatisering av historie, samlingsstund og i frileken
- gjennom ukens tegning skal barna få muligheten til å sette ord på det de har tegnet
- personalet skal bruke varierte formidlingsformer og tilby et mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykksformer. Dette er med på å utvikle begreper og ordforrådet til barna
- personalet skal sørge for at alle barna blir inkludert i språkstimulerende aktiviteter

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.

Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å bli kjent med kroppen sin, sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.

Under et måltid er det tid for å mette sultne mager og for korte eller lange, morsomme, alvorlige og interessante samtaler. Rammeplanen peker på at personalet skal legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltidsglede, deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelse hos barna.

Mål

Gjennom dette fagområdet skal barnehagen bidra til at barna

- opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt
- bli kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold
- utvikler kroppsbeherskelse, koordinasjon og grunnleggende grovmotoriske og finmotoriske ferdigheter
- opplever å vurdere og mestre risikofyllt lek gjennom kroppslige utfordringer
- utvikler positive holdninger til aktiv bruk av egen kropp gjennom varierte og allsidige opplevelser og utfordringer
- setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser
- utvikler positive holdninger til turer, friluftsliv og utelek
- tilegner seg gode vaner og får grunnleggende kunnskap om hvordan de kan ivareta egen kropp, helse og velvære
- lærer om sansene

Metode

- Ljan kirkes barnehage har et eget idrettsprosjekt der vårt mål er at alle skal få prøve seg på mange forskjellige idretter for å selv finne ut hva de liker best, hvor vi voksne er aktive og tilstedeværende for barna og støtter og utfordrer barna til de varierte aktivitetene. Skøyter, ski og aking på vinterstid. Samt vinter-OL og sommer-OL. Tennis både om sommeren og vinteren. Fotball og annen ballaktivitet. Løpe og hoppe lengde. Dans og yoga. Fysisk aktivitet i lek. Kaste ball, hoppe strikk, hinke, hoppe paradis etc. Friluftsliv med turer i skog og mark, samt turer og opplegg i det fantastiske uteområdet vi har i barnehagen. Personalet skal la barna få en positiv selvpoppfatning gjennom kroppslig mestring, ved å bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres.
- Personalet skal arbeide med å gjøre måltidet til en hyggelig stund med ro og tid til å spise, skape måltidsglede, deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelser hos barna. Vi bruker sansene våre som tema gjennom sangleker, bøker og «prøvesmaking».

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur og film. I vår barnehage har vi to utstillinger i året for foreldre og familie, hvor barna gjør individuelle arbeid og gruppearbeid. Her har barna jobbet i mange uker med fantasi, kreativitet og skaperglede. Vi har også dans og drama hver uke. I arbeid med fagområdet skal personalet stimulere barnas nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøvinger og eksperimentering. Barnehagen må legge til rette for og videreutvikle barnas kreative prosesser og uttrykk.

Mål

Gjennom dette fagområdet ønsker vi å bidra til at barna

- har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer
- utvikle skapende fantasi og kreativ tenkning, handling og skaperglede
- utvikle kommunikasjonsevne og varierte uttrykk gjennom skapende virksomhet i språk, bilde, ord, sang og musikk, rytmikk, dans og drama
- oppøver rytmesans og konsentrasjon, evne til lytting, kroppskontroll og fantasi
- opplever kulturformidling via barnesang og vers, rim og regler, tradisjonelle sang- og danseleker, lese folkeeventyr, Prøysen og Egner
- gi barna mulighet til kunst og kultur til selv å uttrykke seg estetisk
- lærer bruk av rytmeinstrumenter, lytting og bevegelse til musikk
- evner å lytte, gi ord til følelser, trene romfølelse og kroppssoppfatning, symbol, tenkning og evne til å iakttå og samarbeide
- opplever og evner å nyte stillhet

Metode

- personalet skal være lyttende og oppmerksomme på barnas ulike kulturelle uttrykk, vise respekt for deres ytringsformer og fremme lyst til å gå videre i utforskning av de estetiske områdene
- personalet skal motivere barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet, og gi dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer
- personalet skal jobbe med tegning, maling, modellering, papirarbeid, forming i tekstil og annet tilgjengelig materiale sammen med barna
- personalet skal sammen med barna finne materialer ute i naturen

NATUR, MILIJØ OG TEKNOLOGI

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse av naturens egenart. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen på ulike årstider. Barnehagen skal legge til rette for at barna føler en tilhørighet til naturen.

Mål

Gjennom arbeid med dette fagområdet bidra til at barna

- opplever og utforsker naturen og naturens mangfold
- får grunnleggende erfaringer og kunnskap om natur, økologi, miljøvern og samspill i naturen
- får grunnleggende erfaringer og kunnskap om mennesket, dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet
- gjennom rike naturopplevelser utvikler respekt for og tilhørighet til liv, natur og nærmiljø
- lærer å iaktta, eksperimentere, systematiserer og trekke slutninger
- kjærlighet til naturen og forståelse for samspillet mellom mennesket og naturen

Metode

- personalet skal legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for turer, lek, undring, utforsking og læring
- personalet skal gi barna tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger, og til å delta i samtaler om det de har erfart og opplevd
- personalet skal synliggjøre naturfenomener og reflektere sammen med barna om sammenhenger i naturen, eks: vi tar med snø inn for å se hvor forurenset den er
- personalet skal utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna, eks: Vi leker med vann og finner ut av hva som flyter og ikke flyter
- barnehagen har egen naturfagundervisning knyttet til uteområdet og hytta

ANTALL, ROM OG FORM

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon.

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Det handler om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger.

Mål

- oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger
- utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper
- leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling, og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på
- erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse
- bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse
- opplever matematikkglede

Metode

- personalet skal bruke matematiske begreper reflektert og aktivt i hverdagen
- personalet skal bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inspirere barna og styrke barnas nysgjerrighet
- personalet skal stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning

Bruke matematikken i lek og hverdagsaktiviteter både ute og inne. Lese, synge og se på former og farger. Bruke spill, klosser og formingsmateriell som gir barna erfaring med dette. Bruke baking for å lære om mengder og forhold. Måle lengde på forskjellige ting i barnehagen og måle hverandre. Telle ved vinduet.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på. Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andres menneskers livsverden og levesett. Gjennom å samtale, undre seg og filosofere, skal barn få anledning til å stille spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar.

Mål

- gjennom arbeid med etikk, religion og filosofi skal barnehagen bidra til at barna
- får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og bli kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen
- får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på
- utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap
- skal erfare at grunnleggende spørsmål er vesentlige, ved at det gis anledning og ro til tenkning, samtaler og fortellinger
- tilegne seg samfunnets grunnleggende normer og verdier
- fordi Ljan kirkes barnehage har utvidet kristen formålsparagraf lar vi barna få innsikt i kristne grunnverdier og deres plass i kulturarven, få kunnskap om bakgrunn og tradisjoner og oppleve gleden ved de kristne høytidene
- bli kjent med religion, etikk og filosofi som en del av vår kultur og vårt samfunn

Metode

- personalet skal formidle fortellinger og skape rom for barnas opplevelser, samtaler, erfaringer og tanker om religion, etikk og filosofi, og utforske, undre og filosofere sammen med barna
- personalet skal bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre
- personalet skal gi kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen

ETIKK

Få barna til å forstå at vi må ha tålmodighet med andre og respektere at vi er forskjellige mht. utseende, religion, ferdigheter eller funksjonshemminger av ulik art. Vi må lære oss å dele med andre, vise omsorg, være hjelpsomme og hensynsfulle. Her er det viktig at de voksne i barnehagen er et godt forbilde.

RELIGION

Det kristne innholdet i barnehagen formidles gjennom fortelling, høytlesning fra bøker skrevet for barn med kristent innhold, samtale, lek og sang (Bokkafé). Av og til deltar prest og organist i barnehagen med bibelfortellinger. Vi tar utgangspunkt i fellesfortellinger fra Det gamle testamente som for eksempel fortellingen om Abraham. Barna deltar også på julegudstjeneste og påskegudstjeneste sammen med andre barnehager i bydelen samt synger på to familiegudstjenester i løpet av året.

De kristne høytidene vi tar opp er

Advent og Jul

Forteller juleevangeliet, andre fortellinger eller legender med tilknytting til julens innhold, lære julesanger, gå på teater og formingsaktiviteter. Daglige adventsstunder i desember.

Påske

Fortelle om påskens hendelser – Jesus rir inn i Jerusalem, Jesus siste måltid med disiplene, fotvaskingen, noen ville ha Jesus av veien og fikk han dømt. Hovedvekten legges på Jesus oppstandelse og gleden over nytt liv. Felles påskesamling med de andre kirkebarnehagene i bydelen.

Pinse

Med vekt på at Jesus ikke har forlatt oss, men at han er her hos oss. Pinsen som «kirkens fødselsdag», kontakt med den lokale menigheten.

I forbindelse med FN snakker vi om andre land med andre religioner og kulturer. Vi prater om menneskerettigheter, andre språk og om hvor viktig det er å respektere andre med annen bakgrunn enn oss.

FILOSOFI

Alle tenker og er dermed i stand til å filosofere over ting. Gi plass i hverdagen til å tenke over ting, filosofere og la tankene komme til uttrykk er viktig. Å stille spørsmålet hvorfor ting er som de er kan være riktig interessant.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynne kjennskap til menneskerettighetene.

Mål

Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna

- oppmuntres til å medvirke i egen hverdag
- møte omverden med tillit og nysgjerrighet
- gjennom egne erfaringer bli kjent i nærmiljøet, - ulike institusjoner, arbeidsplasser ol.
- bli kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer
- bli kjent med lokale historie og tradisjoner

Metode

- personalet skal sørge for at barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og for andre
- personalet skal gi barna like muligheter, fremme likestilling og motvirke diskriminering
- personalet skal gi barna begynnende kjennskap til betydningen av menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen
- besøke butikk, skole, kirken, fotballbanen, se hvor de forskjellige bor. Besøke brannmuseet på Grønland i brannvernuken. Kjøre buss eller trikk til byen på ulike arrangement. Gjøre seg kjent i sentrum
- i nærmiljøet samarbeider vi og besøker andre barnehager

